

♦ ST. OLAV ♦

Nr. 15-16

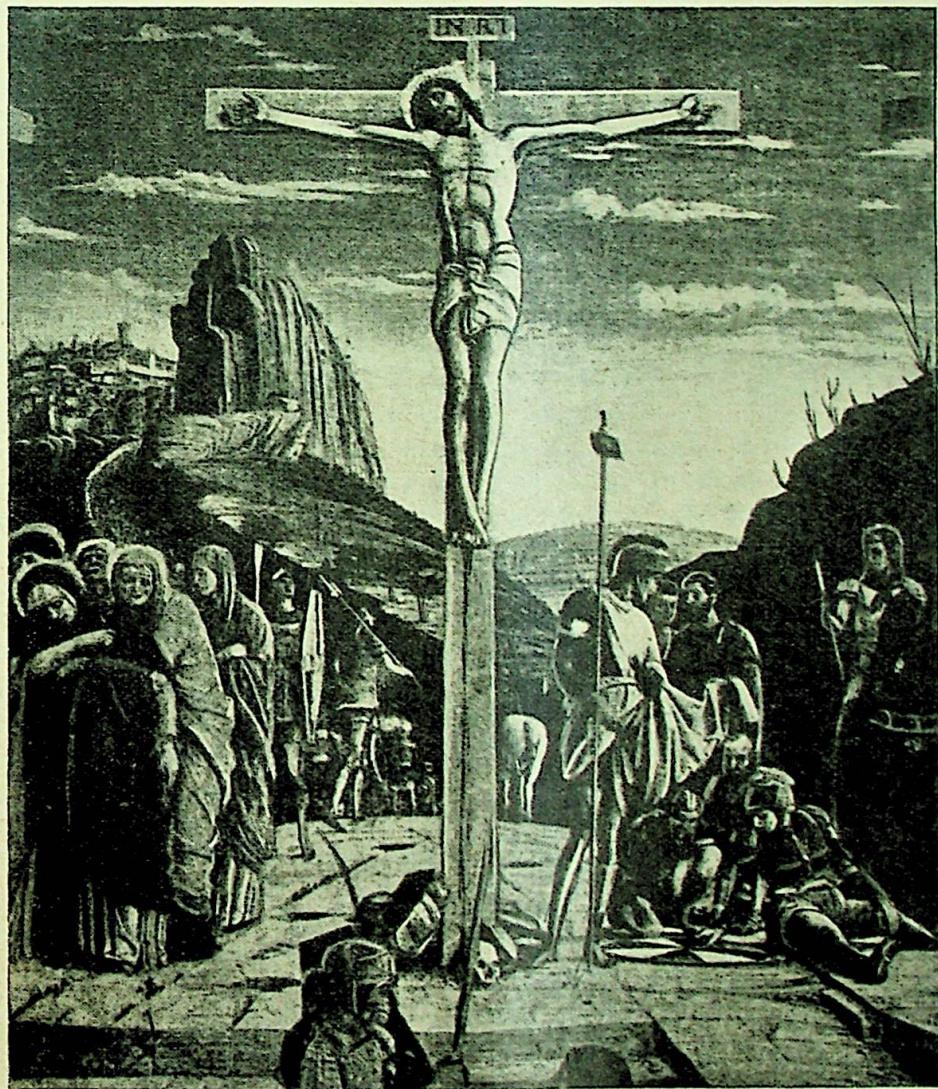
Oslo, den 16. april 1935.

47. årg.

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Åbonnementspris kr 2,50 pr. kvartal førskuddsvis betalt, for utlandet tilleg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvarfallskeife. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.
„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 10695 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 l, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dager fra 10—4. Utbetalingen kun mandag kl. 3—4.

INNHOLD: Fred være med eder - Domine, non sum - Stabat Mater - „Adspre det folk“ - Pavene og freden - Fredskongress uten bønn - Påskeglede - Under og vantro - Lourdes idag - Kong Albert og Sakramentet - Biskop Mangers om Lourdes - Monte Casino - Pastor Weirig 70 år - Gullkorn - Bokanmeldelse - Herhjemme.

Golgata. (Andrea Mantegna)

Fred være med eder.

Det er ikke mulig å ha noe virkelig kjennskap til katolismen uten å være klar over at Altrets høihellige Sakrament er det centrale i alt katolsk liv. Takket være dette vidunderlige sakrament kan Kristus vår Frelser være noe langt mer for oss enn et levende minne. Ved Altersakramentet eller Eukaristien (Takksigelsen) som det er blitt kalt siden Oldkirkens dager har vi Frelseren nærværende og aktuell midt i vårt daglige liv med alle dets sorger og bekymringer. Under den hellige messe og ved kommunionen feirer vi ikke alene minnet om Hans lidelse, men vi mottar Ham selv. På en hemmelighetsfull, for vår forstand ufattelig måte forener Frelseren sig med oss. Det som foregår er på samme tid uhyre realistisk og uendelig mysteriøst.

Således har vi ikke bare ved Guds nåde og Kristi kjærlighet en åndelig forening med Frelseren. Vi forenes med ham ved en ytre symbolsk handling. Vi næres med Eukaristiens brød og forenes med vårt legeme og vår sjel med Herrens legeme og blod, med Hans sjel, med hele Kristus — Gud og menneske.

*

Men vi må ikke betrakte kommunionen som vår individuelle forening med Frelseren. Kommunionen skal og må være en felles forening som har til mål og følge å gjøre de kristne ett med Kristus, ett i Kristus. Som apostelen Paulus sier: «Fordi det er ett brød, er vi, de mange ett legeme, alle vi som deltar i det ene brød.»*) Ved den hellige kommunion skal vi forenes med alle dem som Kristus drar til sig. Nadverdsmåltidet har alltid siden Frelseren innstiftet det og første gang inntok det sammen med sine apostler vært et felles måltid. Altersakramentet er kjærlighetens sakrament, fordi det er det store og alltid vedvarende vidnesbyrd om Hans kjærlighet som hengav sig for oss, og fordi det skal binde de kommuniserende sammen i kjærlighet til Kristus og til hverandre. Som apostelen Johannes sier: «Og dette bud har vi av Gud at den som elsker Gud, må også elske sin bror.»**)

Men intet er krevende som kjærligheten. Og når vi i dette kjærlighetens store sakrament forener oss med Kristus, da må vi ha vilje til å ta imot hans sinnelag

Men fremfor alt dette ha kjærligheten som er fullkommenhetens bånd. Kol. 3, 14.

og gi plass for hans kjærlighet, den kjærlighet hvorfra intet menneske må utelukkes. Det kan være et åpent spørsmål hvor langt og hvor lenge det vil kunde gjen nemføres i oss. Men idet vi går til Herrens bord må vi ikke med vår vilje utelukke noe menneske fra vår kjærlighet. I denne forening med Frelseren må vi be av hele vårt hjerte med ham at alle mennesker må få del med oss i forløsningens forjettelser og velsignelser — det evige liv hos Gud.

Det kan i denne forbindelse være gagnlig å minnes Jesu formaning i Bjergprekenen: «Når du ofrer din gave på altret, og du der kommer ihu, at din bror har noget imot dig, så la din gave bli der foran altret og gå hen og forlik dig først med din bror og kom da og offre din gave.» *) Det skulde nettop være kommunionens første frukt at den fikk oss til å be de mennesker om tilgivelse som vi åpenbart har krenket eller såret. Det vil dog ikke si at vi skal åpenbare for dem alt det stygge våre lønnlige tanker har båret på overfor dem. Det vil jo bare være å gjøre ondet verre. De fleste vil ha mer enn nok med å vise sig venlig, imøtekommende og tjenestevillige overfor den man har tenkt mindre godt om. Og så kan vi spare dem for et innblikk i vår egen elendighet som hverken vil kunde glede eller hjelpe dem.

Og sist, men ikke minst når vi går til kommunion må vi være forsonlig stemt mot *alle* og *enhver* som vi mener har gjort oss urett eller voldt oss sorg. Det vil ikke distrahere oss, ikke svekke vårt hjertes forening med Kristus om vi i denne stund sender disse mennesker gode og kjærlige tanker. Tenk på dem du lever sammen med i ditt hjem, tenk på dem du er forenet med ved blodets bånd, tenk på alle dem du stadig eller ofte omgås. Og er det noen av disse som du har noe imot, gi dem da en plass i ditt hjerte, hvor du skal motta Ham som lærer oss å være fiender og ønske godt for dem som har tilføiet oss ondt.

*

Å, hvis vi alle vilde motta Påskekommunionen med dette ekte kristne sinnelag! Da vilde Kristi budskap

*) 1 Kor. 10, 17.

**) 1 Joh. 4, 21.

*) Mt. 5, 23—24.

til apostlene på Påskedagen: «*Fred være med eder*» slå rot iblandt oss. Det blir stadig tydeligere at verdens fred er alvorlig truet. Hvem skal redde verden, bevare dens fred om ikke vi kristne, som i kommunionen forenet med Fredsfyrsten ber for freden, og styrket med dette hellige sakrament gjør en innsats for fred blandt menneskene?

I den tanke at alene de kristnes bønn kan frelse verden fra krigens truende fare, har Paven besluttet avholdt tre dages bønn i Lourdes og i hele den katolske verden. Er vi med, er du med i dette store fredens korstog? Må vår forening med Frelseren i den hellige kommununion hjelpe oss til å be for freden, å virke for freden, ikke minst ved å skape fred i vårt eget hjerte og ved å holde fred med de mennesker som er vårt reisefølge på veien mot det evige liv på opstandelsens store dag.

Apostlenes kommununion. [Felix Baumhauer]

Domine non sum dignus.

*Herre, eg er ikkje verd å få ganga
fram for ditt andlet ved sjelenes bord,
men all di kjærleik hev hugen min sanga,
seg då det eine, det lækjande ord.
Skir då som sylvet stig sjeli or moldi,
rein gjeng ho fram i dei sales kor.*

*Herre, eg er ikkje verd det, men bode
hev du meg koma som gjest i ditt tjeld,
og kvar ei sjelsorg di kjærleik hev skoda
flyg som ein fugl til ditt heilage fjell.
Seg då det ordet som sjeli gjev vengjer,
reinsa meg no i din altareld.*

*Herre, eg er ikkje verd, men eg stundar
etter det levande vatn i din brunn.
Lyft deg, min sjel, i det lysande under
— rein vert du no ved eit ord frå Guds munn.
Herre, eg bed: seg det eine ordet
— so eg vert rein fyrr den sæle stund.
—ld.*

Stabat Mater.

- til nynorsk ved - Id.

Sjå Guds mor i sjelekvida
ståande ved sonens sida
der han heng på krossens tre.

No hev sverdet gjenombora
sjeli, skjelvande og såra
stend ho i sin hjarteve.

Ingi sorg er tung som denna.
ingen hev so djupt fått kjenna
liding som Guds signa mor.

Sonens liding lyt ho bera,
men hjå honom vil ho vera
til hans siste sukk på jord.

Kvar er han som ikkje vilde
gråta, når han såg Guds milde
mor i slik ei kvida stå?

Kven lyt med Guds mor ei lida
der ho stend ved sonens sida,
og han hennar kval fær sjå.

Aller syndar bar den eine,
krossens tyngd låg på den reine
hau som utan synder var.

Sorgtung såg ho honom lida
og i dauden eismal strida
— djupt i sjeli sverdet skar.

Kjerleiks kjelda, moder milde,
eg so gjerne gråta vilde
her ved krossens fot med deg.

lat din kjerleik i meg strøyma,
so din son eg ei kan gløyma,
og han kjennast vil med meg.

Sæle mor, vil du det gjera,
at i hjarta mitt eg bera
fær min frelsars djupe sår.

Synden' mine hev han sona,
lat meg fylgja, som eg vona,
deg, til krossen hans eg når.

Lat meg bland hans vene finnast
og hans liding altid minnast
med' eg her på jordi er.

Fåttined krossen hans få standa
tårone med dine blanda,
til eg kjem hans hjarta nær.

Møy, du reinaste av alle,
som deg her Guds mor fekk kalla,
vil du høyra bøni mi.

Lat meg her hans liding bera,
og i liv og daude vera
med i krossens turge strid.

Um av såri hans eg bløder,
er det livsens flod som fløder
frå hans kross og hjerteblod.

Når eg fer frå jordheims daler,
lat di bøn frå dømens kvaler
fria meg, ver då meg god.

Krist, når eg til himlens strender,
kjem, då lat di moders hender
rekkja meg min siger-pris.

Ja, når moldi av skal siga,
lat då sjeli үп få stiga
til ditt sæle Paradis.

„Adspre det folk som vil krigene!“

Pave Pius XI's tale i det hemmelige konsistorium.

I det hemmelige konsistorium som avholdes nu i anledning de engelske martyrer kardinal John Fishers og lordkansler Thomas Mores helgenkåring har pave Pius XI holdt en tale som vi her gjengir i de store linjer. Talen er rettet til de tilstede værende kardinaler og lyder som følger:

Ærverdige brødre!

Eders tallrike fremmøte her på dette sted kan ikke annet enn glede mig da jeg vet med hvilken interesse og forventning en stor del av verden følger eder. På grunn av de omstendigheter som denne sammenkomst finner sted under, er det som skal skje her av så stor betydning, at vår egen persons ringhet ikke danner noen hindring for at nettop begivenhetene hér kan komme til å sette dype spor i Kirkens og verdens historie.

Det som nu i første rekke ligger oss på sinne er — etter den hellige Stols sedvane — å innhente eders stemmer over de salige martyrer kardinal Johannes Fishers og Lord kansler Thomas Mores helgenkåring. Vi mener at denne kåring vil bringe lykke ikke alene til det høitelskede britiske folk men også til den katolske Kirke. Den ene av disse to store skikkeler er en pryd for prestestanden og den annen for lægfolket. I disse to vil derfor både geistligheten og lægfolket få et forbilled til beundring og efterfølgelse — ikke minst fordi de foruten å være trofaste i livet led martyrdøden for Guds og Kirkens lover og for pavens primat. Men i særlig grad er det vårt håp at denne høitidelige handling vil komme med rik velsignelse til det land som har sprog og ære felles med dem. Vi vet jo også at det er navnlig englanderne som har lengtes etter og ventet på at denne helgenkåring skulde finne sted. Vi vet jo også i hvilken grad menneskehjertenes innerlige lengsel etter enhet i Kristi hjord har fått sitt uttrykk i den store skare englendere som både i pilegrimstog og under mer private former har besøkt og stadig besøker Rom.

Vi nærer derfor det innerlige ønske som vi bønnfaller Gud om å oppfylle at disse martyrer må formidle Guds nådes lys til sine landsmenns vilje og sinnelag slik at den helgenkåring som nu vil finne sted i den vatikanske Basilika må bli en spore for mange blandt dem til å studere den katolske Kirkes lære og vende tilbake til den full av beundring for den.

Og der er ennu ett som vi ikke kan forgå i taus-

Visjon. (Ludwig Glötz.)

het — nemlig å påpeke hvorledes disse to martyrer blir en verdig krone på den skare hellige som vi i de siste år har fremstillet for Kirken til etterligning. Der kan vel ikke herske tvil om at de ved sine forbønner vil opnå en blomstringstid for sin nasjon — denne nasjon hvor man nu skal feire sin herskers 25 års jubileum i hele det britiske verdensrikes område.

Men samtidig med at disse kjensgjerninger fyller vår ånd med glede fordi de knytter sig til begivenheter som foredler, opløfter og ansporer menneskenes sinn er der andre foretelser som gir megen grunn til å føle den dypeste smerte. Vi ser dem når vi vender blikket mot den fryktelige økonomiske, politiske og især

moralske krise verden er ikke i og som truer fremtiden på uhyggeligste måte. Ennu før det er lykkes å råde bot på de skader som den siste europeiske krig har forårsaket, trekker der nye mørke skyer op i horisonten og for vår sjel lyder ordene: «I vil høre om krigsrykter og oprør. Der vil komme svære sykdommer og hungersnød og vise sig forferdende ting på himmelen og skje store tegn. Menneskene vil forgå av frykt over det som vil hende på hele jordens krets.»

Det er derfor ikke til å forbauses over at folkeslagene nu i sin redsel og nød ser mot den felles jordiske fader og overhyrde for å søke håp og lindring. Derfor ønsker vi også etter beste evne å besvare denne våre barns forventning og åpne vårt faderhjerte og fadertanke for eder som skjønt dypt bekymret dog klynger eder i tro og tillit til Guds sterke barmhjertige støtte. Det er alltid nødvendig for et menneske å kunde leve i håpet og vi minner eder derfor om denne kristne dyd ved å pålegge eder å erindre at det er *Guds* hånd som styrer alle våre anliggender.

Sjelene må derfor berolige seg ved å forvandle sin fryktaktighet til inntryggende bønner, som skal stige op til den barmhjertige Gud, Faderen i himmelen, om at han etter vil sende lyse tider til menneskeslekten. Som apostlene anropete Kristus i sin trengsel da de opprørte bølger slog sammen om dem, så vil også vi oppsende nu vår bønn om ro og fred med deres ord: «Herre, frels oss — vi forgår!»

Men da det er de almindelig utbredte krigsrykter som nu gir anledning til den største frykt føler vi oss i kraft av det oss betrodde apostoliske embeds ansvar nødsaget til å uttale:

at hvis folkene på ny vil gripe til våben mot hverandre — hvis der etter skal utgydes broderblod — hvis ødeleggelse etter skal herske på land, på sjø, i luften — så vil dette være en så uhyre forbrytelse, et utslag av en så vanvittig dristighet at vi må erklaere det som absolutt umulig etter ordene: «Det som vilde være et brudd på retten må ikke engang kunne tenkes!»

Vi kan i virkeligheten ikke forestille oss at alle dem, som har ansvaret for folkenes velferd og trusel hvilende på sig, tør føre ikke bare sin egen nasjon mot ruin og ødeleggelse men også en stor del av den øvrige menneskehett. Men skulde noen virkelig vilde begå denne forferdelige forbrytelse da må vi etter med smertefylt hjerte gjenta vårt rop til Gud: «Adspre det folk som *wil* krigene!»

I de nuværende angstfylte tider som lar befrykte en sorgelig fremtid, har vi som I vet, ærverdige brødre, anordnet et Triduum i Lourdes for å bønnfalle om at den barmhjertige Gud med sitt himmelske lys vil inspirere de ånder som styrer folkenes skjebne. *Og vi har ytret det ønske at selv i de fjerneste folkeslag vil alle troende kristnes bønner forene sig med de bønner som opstiger i Lourdes.* Selv vil vi delta i de høitidsfulle festligheter representert av vår kardinallegat — både i ærbödighet for den uplettede Gudsmoder som av takknemlighet mot Gud for den velsignelse han har utgydd over fruktene av dette jubileumsår. Og kunde der finnes noen bedre avslutning av dette år enn i tre dager og tre netter uavbrutt foran den underfulle grotte i Massabiella å frembære det hellige eukaristiske offer i denne atmosfære av den dypeste fromhet?

Disse hellige Messer vil forny på ublodig måte det offer, som den guddommelige Frelser på korset bragte sin himmelske Fader for vår skyld og som dette jubileumsår for Forløsningen har vært et levende minne om — og disse ofre vil frembæres for altret som er viet minnet om henne som stod ved korsets fot nedsunken i den dypeste smerte og til hvem hennes enbare sønn betrodde hele menneskeslekten for at hun skulde være dens mor. I disse lykkelege dager vil det som skjedde på Kalvariebjerget fornyes foran grotten i Lourdes — og vi tror og håper at der til alle de andre store og velsignelsesrike frukter av dette jubileumsår vil bli føjet den aller største frukt: at fredens skjønne regnbue må hvelve sig over den hårdt-prøvede verden ved den uplettede Guds moders forbønn.

Pavene og freden.

Man hører ikke sjeldent at det blir rettet bebreidelser mot Kirken fordi den ikke fikk forhindret verdenskrigen. Men nærmere kjennskap til Kirkens bestrebelser for å bevare og siden for å gjenoprette freden vil godt gjøre at disse bebreidelser er urettferdige og savner ethvert grunnlag. Saken er jo ganske enkelt den, at Kirken var ute av stand til å forhindre krigen, fordi stormaktenes regjeringer ikke var innstillet på å høre dens advarende og formanende ord.

I den siste menneskealder før den store krig hadde pavene stadig støttet arbeidet for fredens sak og ved flere leiligheter også ydet en betydningsfull innsats for fredens oprettetholdelse. I denne forbindelse kan man peke på Pave Leo XIII's megling mellom Tyskland

og Spania i konflikten om de karolinske øer samt voldsgiftsdommene som under ledelse av Pavens representant mgr. Bavona fra 1905—10, førte stridighetene mellom Brasilia, Bolivia og Peru til en fredelig løsning. Pave Leo XIII understøttet med hele sin autoritet det forberedende arbeide for den store fredskonferanse i Haag i 1899. Han fremholdt nødvendigheten av å skape voldsgifts- eller meglingsinstitusjoner som kunde ordne de forskjellige lands interessekonflikter uten å ty til våbenmakt og vold. Kristendommens lære om rettferdighet og kjærighet og om brorskap mellom menneskene måtte danne grunnlaget for statenes forhold til hverandre. Fordi man hadde betraktet makt og vold som velegnede midler til å fremme landenes interesser var

Europa blitt bragt op i en situasjon som hvert øieblikk truet med å utvikle sig til en katastrofe. Skjønt Pave Leo XIII — på tross av tsar Nikolai II's og dronning Wilhelminas bestemte ønsker — ikke fikk noen innbydelse til den første fredskonferanse, undlot han ikke å bevidne konferansen og dens arbeide sin varmeste sympati. Pius X har som nevnt vært medvirkende til fredelig bileggelse av konflikter og har forøvrig ved mange leiligheter talt for fredens store sak. I sin siste konsistorietale, 25. mai 1914, tok han med stor kraft til orde mot kapprustningene og priste derimot alle ærlige bestrebelses for å fremme fredssaken. Tre måneder senere var krigen brutt ut og pave Pius X utåndet, mens han til det siste bad og virket for fred på jorden. Hans siste diplomatiske skritt var en henvendelse til keiser Franz-Joseph for å bevege denne til å gjøre sitt ytterste for å bevare freden. Det er blitt påstått at man ventet med å overlevere keiseren Pavens brev inntil det var for sent. Bekjent er det at da en av de krigførende makters sendemenn ved Pavestolen bad om Pavens velsignelse for sitt folk iferd med å gripe til våben, svarte Pius X: «Jeg velsigner freden, ikke krigen.»

Hans etterfølger Benedikt XV virket utrettelig i fredens tjeneste. Sin tale 24. desember 1914 endte han med en innerlig bønn for freden: «O Gud, la brodmordernes våben falle til jorden. La falle for alltid de våben som allerede er for meget besudlet av blod. Og la de hender som inntil nu har ført dem vende tilbake til arbeide i samfundets tjeneste — for civilisasjonen og for freden.» I sin juletale det følgende år betegnet han sin fredsforkynnelse som «resten der roper i ørkenen», og vilde dermed si at alle hans anstrengelser hadde vært fruktesløse: krigen raste fremdeles. Men ved sine utallige henvendelser opnådde Benedikt XV i det minste en lindring av krigens redsler og lidelser.

Han fikk organisert sjølesorg for krigsfanger, etterforskning av forsvundne, beskyttelse av befolkningen i okkuperte land samt utveksling av de hårdt sårede krigsfanger. Men hans navnkundigste om ikke mest effektive bestrebelse for freden blev dog hans budskap av 1. august 1917 hvorved han tilbød de krigførende makter å megle fred mellom dem. Som grunnlag for en fremtidig forståelse fremholdt Paven en del punkter som måtte danne forutsetningen for freden. Blandt disse må nevnes rustningenes samtidige begrensning i alle land, og oprettelsen av en internasjonal voldgiftsinstitusjon som måtte utstyres med maktmidler for å opnå at dens avgjørelse skulde bli respektert av alle. Pavens opfordring fant heller ikke nu forståelse og krigen ble ført videre. Men Paven på sin side fortsatte med å be og virke for fred på jorden. Det er disse hans bestrebeler som mer enn noe annet karakteriserer denne store og gode paves forholdsvis korte pontifikat. Da billedhuggeren *Canonica* for noen år siden fikk i oppdrag å lage et minnesmerke over Benedikt XV valgte han derfor sikkert det rette, da han fremstillet ham knelende foran et relief av rigens redsler, i bønn for fred på jorden.

Og den nuværende pave har fortsatt sin forgjengers bestrebeler. Som sitt valgsprog har han tatt: «Kristi fred i Kristi rike», og betrakter man Pius XI's nytretten år lange regjeringstid er det helt slående at arbeidet for fred mellom nasjoner og samfundsklas-

Benedikt XV's monument i Peterskirken (*Canonica*).

ser har vært det viktigste for ham. Og at hans ord ikke er helt en røst i ørkenen har vi nettop i begynnelsen av denne måned sett et bevis på. Bladet *Norges Kvinner* bringer i sitt nummer for 5. april følgende leder som til overskrift har ordene: «Fare for verdenskrig,» og er rettet «Til alle Norges kvinner!» og som lyder:

«Nu er der fare for en verdenskrig.

Nu er øieblikket til en enstemmig protest mot den som bryter freden.

La der bli en reisning av kvinner over hele Norges land, i by og bygd, gjennem alle de organisasjoner som finnes til støtte for Pavens banstråle over den som bryter freden.

«Å gripe til våbnene påny, er en umenneskelig forbrytelse.»

Pavens proklamasjon lyder:

«Ennu innen den siste krigs tap er gjenopprettet formørkes horisonten på ny av truende uvaerstegn. Da mennesker fra alle egner i ytterste engstelse har henvendt sig til mig for å få et håp, et lystegn, vil jeg tilkjenne mitt syn. At folkene på ny skulde gripe til våben for å utgyde broderblod, for å sprede ødelegelse og redsel over lande, det vilde være en så umen-

neskelig forbrytelse og därskap at vi ikke kan tro det er mulig. Men hvis noen våger å iverksette den forbrytelse, da har vi ikke annet å gjøre enn å be Gud tilintetgjøre dem som vil krigene.»

Og noen dager kan det være for sent og menneskeheter styrter sammen i krigens selvmord.

Vi vil ikke oppgi troen på at krig kan hindres, men vi har alle skyld for hvad der kan skje, om vi ikke nu av all vår sjel og kraft appellerer til civilisasjonens høieste makter om å verne freden.»

Det er et lyspunkt i en truende tid at menneskene uansett det som ellers kan skille har vilje til å møtes til gjensidig støtte for fredens sak. Det er så meget mer betydningsfullt som det nettopp er for «menneskene i den gode vilje» at *fred på jorden* er blitt forkjent. Måtte det ikke bli siste gang at «Kristi fred i Kristi rike» blev det store samlingstegn!

Fredskongress — uten bønn.

«Viljen til fred — til en rettferdig og sann fred etter Kristi eget bud — er den første og største forutsetning som enhver stat må medbringe til denne konferanse hvis de ærlig ønsker at den skal gi noe resultat» — slik lød den tyske riksksansler dr. Brünings ord da han holdt sin første tale ved den store avrustningskongress i Genf 1932. Han var den første og foruten sveitseren dr. Motta, den eneste statsmann som under hele avrustningskonferansen nevnte Guds navn. Hadde ikke disse to: dr. Brüning og dr. Motta fra Bern altså vært der vilde man ved denne den største noen gang avholdte forsamling av de ledende menn fra hele verden, ikke ha hørt et ord om nødvendigheten av guddommelig hjelp og guddommelig velsignelse. Der blev ikke bedt noen bønn da konferansen ble åpnet og ikke holdt noen takksigelse da dens første sammenkomster var slutt. Gud syntes ikke å være tilstede i Folkeforbundets sal og menneskene syntes åpenbart ikke at hans nærvær var påkrevet — de foretrak å vilde greie sig med sine egne svake krefter. Det var derfor en virkelig tjeneste som ble vist forhandlerne da der ble citert følgende uttalelse av den store lærde fredsvenn Jan Comenius, som denne hadde slynget ut over fredskongressen i Breda: «I fredsgesandter — I må vite at hvis I vil gjøre eder fortjent til eders navn må I ikke alene handle etter menneskelige planer men også etter Guds. Overvei ikke bare hvad eders jordiske konge fordrer av eder men overvei også det som kongernes konge krever. Ha ikke krig men fred som eders mål. La eders forhandlinger bli ført i en rolig og verdig tone og mistenkelliggjør ikke hverandre men vær åpne og uten forräderi overfor hverandre. Eders konges og eders folks takknemlige bifall vil I opnå når freden, Guds eget verk, blomstrer frem under eders hender og skjenket eders fedreland sikre boliger og uforstyrret hvile.»

Ennu bedre uttrykte en polsk taler sig om dette problem da han talte til en stor katolsk forsamling i Genf: Å ruste for å sikre freden er galmannsverk og heller ikke det nyeste slagord: «Vil du freden så bered den» tilfredsstiller helt en moderne kristen. Der må gis et dypere svar på det kre-

vende krig- og fredsspørsmål og det svar må lyde: «Vil du fred må du arbeide for Guds rike!» Stadig vokser antallet på dem som har dradd lære av den siste krig og ikke kan tenke sig en gjentagelse. En dominikanerprest gav engang i Notre-Dame-katedralen i Genf denne tanke følgende form: «en virkelig kristen må alltid være avvebnet — d. v. s. beredt til å bringe ofre.»

Og denne prest har rett. Freden kan ikke bevares uten offer. Ennå klamer nasjonene sig til de antikverte opfatninger av hva stolthet og ære er — og ingen folkepakt, ingen voldgiftsdomstol og ingen avrustningskonferanse kan sikre freden hvis den ikke bygges på en ny internasjonal moral med kristne prinsipper. En helt falsk opfatning av de nasjonale øresbegreper og nasjonal selvhevdelse hindrer regjeringene i å kunne godta dette idet alle nasjoner hver for sig fastholder sín rett og dekreterer hva denne rett består i, idet de nekter å underordne sig kristendommens høiere syn som dog er den eneste praktiske lov for folkeslagenes innbyrdes forhold.

Atter og atter ser vi de såkalte sakkyndige tre sammen for å drøfte det som kan gjøres for freden hvad flåte, hær, politikk, økonomi og diplomati angår. Men man har ikke latt noen biskop delta i rådslagningene — man tror ikke at man behøver bistand fra himmelen. Og mens man forhandler forviller verden sig mer og mer i en labyrinth av motstridende økonomiske interesser som bringer fortvilelse og forbitrelse med seg. Hvis de delegerte på en avrustningskongress vilde huske Jan Comenius' ord så ville der kunde skaffes plass for en mektig strøm av uegennyttig kjærlighet, tålmod og offervilje som vilde bringe stor velsignelse over menneskeheten.

Ti avrustning er ikke i første rekke hærrens, flåtens, soldatenes, geværenes og giftgassenes sak, men det er en selvbeberskelses- og nestekjærighetssak, en tillits og ikke mistros, tålmod og ikke beskyldningers, gavens og ikke griskhetens sak.

Avrustning er i første rekke at de menneskelige lidenskaper avrustet og dermed sikrer solidaritetsførelsens sak. Blir alle mennesker virkelig kristne er vi avrustet —

Påskeglede

av kardinal Newman.

I julen gleder vi oss som barn — med barnas naturlige, usammensatte glede. Men vår påskeglede er av en annen art — mer sammensatt, mer bevisst, mer foredlet i hele sin karakter. Påskegleden har en lang historie bak sig og har gjennemgått en rik utvikling før den er blitt det den er nu. Den er en *siste følelse*, et resultat — ikke som julegleden en *første følelse*, en begynnelse. St. Paulus beskriver dens art og utvikling når han sier: «Trengselen virker tålmodighet, men tålmodigheten prøvelse, men prøvelsen håp og håpet beskjemmer ikke ti Guds kjærlighet er utøst i våre hjerter ved den Helligånd som er gitt oss.» Derfor innledes julen med advent, d. v. s. forventningens tid, mens påskedag følger etter den lange fastetid og påskegleden har sin dypeste rot i Langfredag.

Men selv om den lange forberedelses-tid kan legge et visst bånd på vår påskeglede kan vi på den annen side være overbevist om at *uten en slik forberedelsestid* vilde vi overhodet ikke ha noen glede. Ingen har mindre glede enn dem som ikke har sørget i fastetiden. «Salig er de som sørger ti de skal trøstes» har Kristus selv sagt — og disse hans ord, som egentlig er sagt om det evige liv etter døden, gjelder dog også i hele sin fulle sannhet i vårt nuværende liv her på jorden.

La oss da i denne ånd søke å feire vår påske, den helligste av alle fester — den lange festtid som varer i femti dager mens fasten kun varer i fifti likesom for å vise oss at selv om synden er stor er dog nåden så meget, meget større. Og la vår påskeglede bli den samme som apostlene følte da de var blitt sikre på opstandelsens virkelighet! Vi leser i beretningen fra påske-morgen om Maria Magdalena som stod gråtende utenfor graven og vel så Kristus men ikke kjente ham før han kalte henne ved navn — hvor på hun vilde omfavne hans

fotter, men ikke fikk lov og kun i taus ærefrykt turde tilbe ham — til hun reiste sig og ilte til apostlene med sitt underfulle budskap. Vi leser om det høitidsfulle møte, det tredje i rekken, da Kristus stod ved sjøens bred og talte til sine apostler og da Petrus kastet sig i vannet men allikevel sammen med de andre i ærbødig stillhet adlod hans befaling og spiste av fisken i nærvær av *ham* som de elsket og som var deres livs glede — til Kristus brøt tausheten ved å spørre Petrus om han elsket ham. Vi leser om det store møte i Galilæa hvor han viste sig for mer enn fem hundre brødre.

Ja, når vi leser disse beskrivelser ser vi så ikke klart av hvad art den glede var som fylte Herrens nærmeste venner? Det var en festglede uten like! En hellig, øm, ærefryktfull glede — ikke så mandig at der var noe hårdt i den og ikke så øm at der var noe feminint ved den. Den har i sig en engels sinnelag — denne skjønne sammensetting av det beste og høieste som finnes imannens og kvinnens sjel.

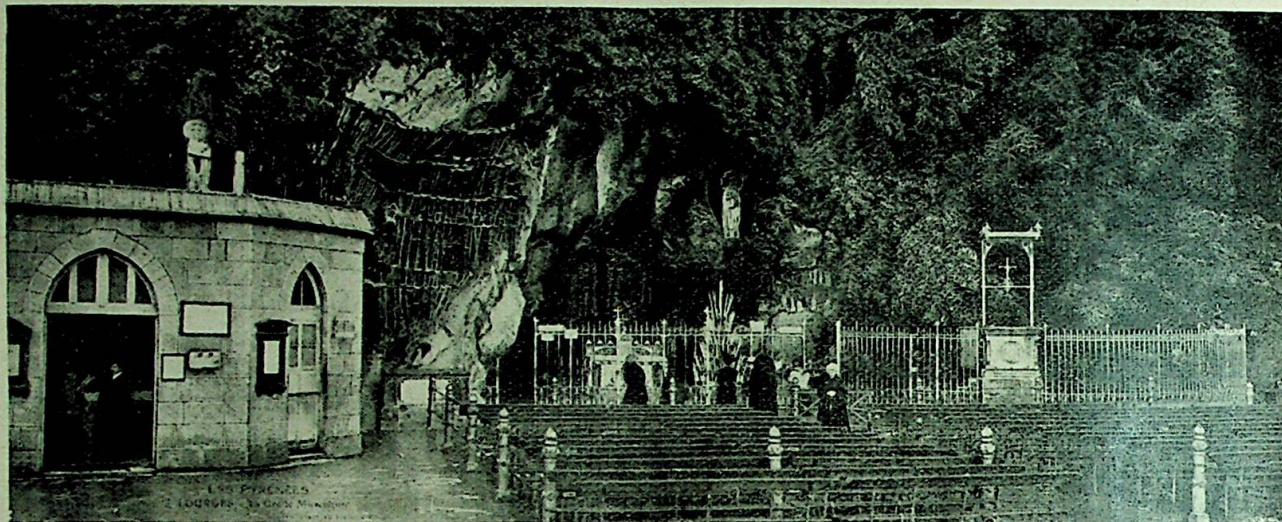
Gud skjenke oss å bli fylt med denne salige og himmelske glede! Og la oss ikke glemme at som vårt kjærlighetsliv skal ha sin rot og grunn i den neste verden skal vår tro som et tre rekke sine grener op i denne neste verden.

Lever vi slik er der intet som er umulig for oss — den ting kan ikke nevnes i himlen og på jorden innenfor sannhetens og lydighetens grense som vi ikke er i stand til ved Jesus Kristus. Ti med *ham* er vi stått op fra det døde og kan hver dag overvinne dødens makter, alt det som truer med å ville tilintetgjøre oss og vår livsgjerning — med *ham* får vi andel i hans kraft og tør bruke hans himmelske våben. Ja — i *hans* navn og med *ham* i oss ved den hellige Eukaristi kan vi svake mennesker få ondskapens änder til å vike og Guds helgener til å fryde sig med oss i vår påskeglede — og føle at:

nu jubler himlenes englehær — — —

Engel, Monte Casino
(Beuroner-skolen)

Grotten i Lourdes

UNDER OG VANTRO.

Aldri er vel naturlovene blitt i den grad studert som nu i våre dager, hvor fler og fler dyrker erfaringsvidenskapene og vinner nytt land for dem. Men stadig dukker der midt i all den kartlagte lovmessighet feno-mener og foreteelser op som absolutt foreligger som kjensgjerninger, hvis oprinnelse og direkte årsak underdrar sig den moderne videnskaps forklaringer. Disse kjensgjerninger er de såkalte *undere* — av ikke kristne lærde betraktet som legender, som «fromme villfarelser» eller «fromt selvbedrag» hos uplyste mennesker, idet disse lærde herrer mener at bare i det å anta så meget som muligheten av at undere kan skje ligger en selvmotsigelse. De hevder at alle naturfenomener — altså også alle biologisk-psykologiske foreteelser — nødvendigvis må følge de naturlige årsakslover og at der ikke kan skje noe brudd på disse.

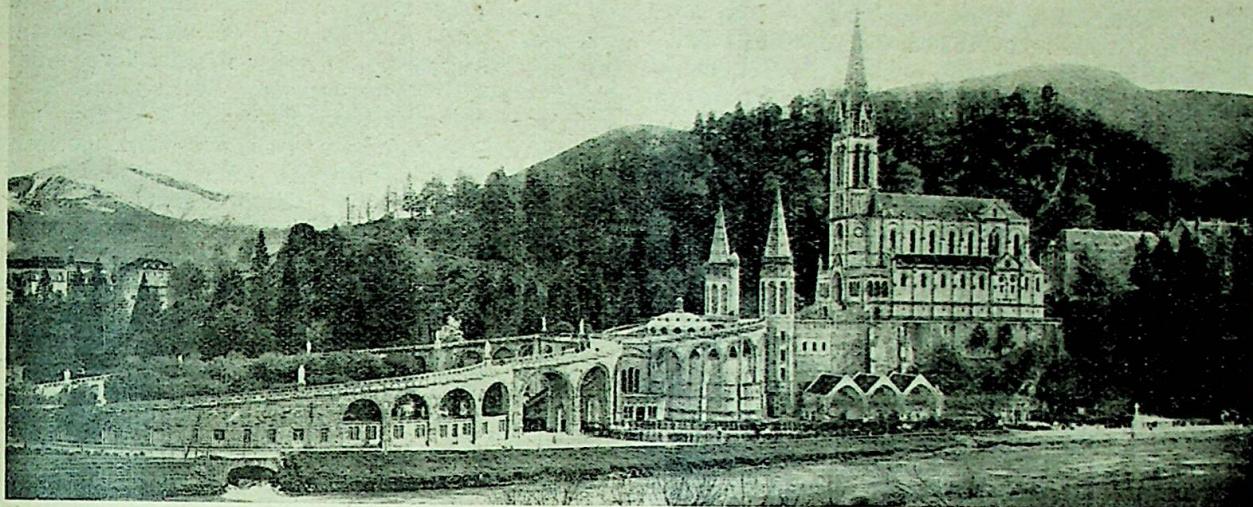
Dette er egentlig et nok så merkelig standpunkt, ti selv blandt hedningene møter vi tidlig de klare åndsforskere som har forstått å lese i naturens store bok de ord: «Der er kun en Gud — han som har skap' verden — og han oprettholder denne verdens moralske standard ved å belønne det gode og straffe det onde.» Men fordi disse enkelte dype tenkere har kunnet tyde tegnene i denne bok og kan det den dag i dag, er den dog for de aller fleste mennesker lukket og har alltid vært det, og var og er derfor et høist problematisk og utilstrekkelig middel til å nå frem til en sann åndserkjennelse av Gud og tilværelsens mening. Ti tilværelsen er i sine ytringsformer så tilsynelatende meningslös, urettferdig og uheldig ordnet, at kun den kristne livsanskuelse har formådd å gi den en klar og logisk begrunnelse idet dette livssyn godtar syndefallet som forklaring på, hvor langt den hele slekt er kommet fra sin oprinnelig fullkomne tilstand, og på hvorfor den har så vanskelig ved å nå frem til denne tilstand igjen,

nemlig fordi den ved samme syndefall har fått sin ånd formørket og sin vilje svekket. Og derfor vet den kristne at undere er nødvendige for å hjelpe menneskene i deres svakhet, hvilket kardinal Lépicier har uttrykt slik: «Foruten naturens bok måtte Gud skrive ennu en bok som går langt dypere og som derfor også er langt sannere — en bok som han har skrevet umiddelbart med sin egen hånd. Vi kaller denne bok «undernes bok» og den er bindeleddet mellom den naturlige og overnaturlige verden.»

*

Efter den skolastiske filosofi er underet definert som en ytre kjensgjerning eller foreteelse som vi oppfatter på normal måte ved hjelp av våre sanser men som ikke har sitt utspring i de krefter som virker i den naturlige verden og som derfor må være forårsaket ved Guds direkte inngripen i materien. Ut fra denne definisjon er det innlysende at det *kun* er Gud, som kan gjøre undergjerninger — likesom det er innlysende at der må være en personlig Gud til som selv suverent bestemmer over sine handlinger. Skulde nemlig en slik Gud ikke være til, vil der heller ikke kunde forekomme andre fenomener enn dem som er de nødvendige følger av urstoffets engang gitte og uforanderlige lover.

I den materialistiske livsanskuelse finner vi undernes mulighet benektet ut fra den absolute benektelse av at der overhodet eksisterer en Gud — mens vi, hvis vi går litt tilbake i tiden, hos Voltaire og deistene treffer den samme negative innstilling til underne men ut fra en annen begrunnelse, idet denne filosofiske retning hevder at underne i selve sitt begrep innebærer en selvmotsigelse fordi de representerer en krenkelse av de matematiske, guddommelige og evige lover og derfor står i et motsetningsforhold til Guds uendelige vis-

Lourdes, — Basilikaen med grotten i forgrunnen til høire.

dom. Underne forutsetter jo at Gud for å nå et mål skal være nødt til å opheve disse sine egne lover.

Bevisførelsen er imidlertid i aller høieste grad sofistisk — ti i realiteten innrømmer også deistene at Gud er verdens personlige herre fordi han har skapt den som den nu engang er — d. v. s. med dens naturkrefter og naturlover. Hvad de imidlertid absolutt benekter er at han skulde lede den *moraliske* verden. Det burde dog imidlertid være klart for dem at når *Gud* har sin fulle frihet til å ordne verden som han vil har *vi* full rett til å mene at Gud kan lede de skapte ting etter andre regler enn dem *vi* kjenner, uten derfor å forandre tingenes *vesen*. Han kan sette de naturlige årsaker ut av virksomhet men det betyr ikke det samme som at lovene opheves — de blir bare ikke anvendt. Da Gud således adskilte vannene i det røde hav for israelitene ophevet han ikke tyngdeloven men bare de virkninger av den, som skulde være inntrådt ifølge de naturlige forhold. Det var altså *ytre* forhold og egenskaper som blev forandret men der skjedde intet inngrep i tingenes *vesen*. Underet er altså bare en selvmotsigelse hvis det kunde tenkes at det vilde forgripe sig på dette vesen. Således vilde det unektelig være en selvmotsigelse om det kunde tenkes at Gud vilde skape et menneske som manglet en eller annen *vesentlig* menneskelig egenart — f. eks. den frie vilje — fordi denne skapning vilde være nettop i det vesentlige forskjellig fra mennesket og derved gjøre selve Guds skapende tanke ureiktig, hvilket vilde bety det samme som at Gud ikke kunde være det allerhøieste og allersanneste guddommelige prinsipp. Voltaire og hans tilhengere forveksler altså naturlovenes *vesen* med *nødwendigheten* av dens anvendelse.

*

Så blir det et spørsmål om Gud selv er tvunget til å handle etter lovene for den en gang skapte tingenes ordning — et spørsmål som må besvares forskjellig eftersom hvilken «ordning» man tenker på. «Ordning»

er jo det samme begrep som forholdet mellom årsak og virkning — og likesom der kun finnes *en* høieste og siste årsak — Gud — finnes der kun *en* høieste ordning, hvor Gud er årsaken og de skapte naturlige ting virkningene. I denne høieste ordning skjer ingen avvikeler ti dermed vilde jo Gud tilintetgjøre sig selv. Som alle ting har Gud til siste årsak har de også — om enn hver på sin måte — Gud til siste mål. Men foruten denne ene siste og høieste årsak er der et utall av *skapte* årsaker som ganske visst kommer fra Gud men som er virksomme på grunn av sitt eget vesens beskaffenhet. Derfor opstår der ennu et spørsmål: kan Gud opnå direkte virkninger av de naturlige årsaker uten å gjøre bruk av disse årsaker?

Dette siste spørsmål er dog ikke vanskelig å besvare hvis man vil tenke logisk. Den som har skapt alle ting og alltings årsaker kan selvfølgelig også utrette alt ved sin *egen* kraft. Han kan gi den døde materie liv uten naturens hjelp og er ikke bunden av den orden som han selv har skapt.

Vi kan altså nu fastslå, at det ikke er den menneskelige fornuft som forhindrer oss i å anerkjenne underets eksistens hvis vi virkelig *vil* tenke logisk — den må alltid komme til det resultat at undere ikke alene er mulige, men endog nødvendige. Motstanden og benekelsen og avvisning av undere har sitt utspring et helt annet sted — de bunder i *vantroen* og har sitt feste i et — kanskje ubevisst — ønske om at mirakler overhodet ikke skal kunne eksistere og derved tvinge oss til å *måtte* anta en levende personlig Guds herredømme og rettigheter over den menneskelige sjel.

*

Men all vantro til tross lever underne den dag idag iblandt oss — vi behøver jo bare å nevne navnet *Lourdes*. De undere som skjer der er kjensgjerninger — og de bevises som alle andre kjensgjerninger ved personlig erfaring eller ved andre menneskers sannferdige og troverdige vidnesbyrd. Nu kan vel tvilerne inn-

vende at begge disse bevisførsler kanskje bare avgir en moralsk visshet men ingen metafysikk — men dertil er å si at hvis man ikke vil godta en moralsk visshet som tilstrekkelig bevis, må man erklaere det for umulig å erkjenne noen som helst sannhet i det hele tatt. Fordi våre legemlige sanser kan slå feil kan man ikke gå ut fra at alle iakttagelser som gjøres gjennem sansene er feilaktige.

Emile Zola — den store franske romanforfatter — opholdt sig i lengere tid i Lourdes for på nærmeste hold å studere de fenomener som knytter sig til stedet. Han opnådde virkelig også å få se noen undere, men det eneste som hans åndshovmot tillot ham å si da han forlot stedet var et overlegent: «Vi kjenner altså ennå ikke alle naturens krefter.» Det er visst ingen overdrivelse når vi konstaterer at disse ord er et slående uttrykk for alle vantros innstilling, idet de alle forsøker på forskjellig måte å skjule sin uvitenhet bak kommende tiders imaginære videnskap, uten å se at de med dette innrømmer sin egen usikkerhet overfor alt som ikke kan forklares helt naturlig.

Men å påberope sig fremtidens forskningsresultater er selvfølgelig ikke noen *videnskapelig* bevisførsel. Så lenge man ikke kan gi en eksakt naturlig forklaring av underne er våre motstandere nødt til å erklaere dem for overnaturlige. Positivistene har et begrep som de kaller «foreløbige sannheter» og man har forsøkt å få godtagelsen av det overnaturlige inn under denne rubrikk — men alle tenkende og ærlige mennesker må medgi at man kommer ikke synderlig langt med «foreløbige sannheter». Ti det er utvilsomt en av fornuftens mest elementære fordringer at den vil ha lov til å anta at idet minste *noen* sannheter er sikre.

Dette: å erkjenne den absolutte sannhets eksistens er troens skjønnes privilegium, og den menneskesjel som ved sin tro på Kristus har fått klarhet i sitt åndelige liv vil ikke kunde bli angrepet av den tvileske som nu herjer blandt så mange moderne mennesker. Troen betrakter ikke bare underne som historiske sannheter, men den innlemmer dem i kristendommens store syntese — i det daglige livs begivenheter også i våre dager.

Lourdes idag.

Skjønt Lourdes aldri er å finne i avisenes turistreklamespalter blir stedet, som i sig selv kun har 8000 innbyggere, årlig besøkt av over 1 million mennesker. 99 pct. av disse pilgrimer søker sjæelig og ikke legemlig hjelp, men der føres bare statistikk over de legemlige helbredelser. 1 pct. (10000) av pilgrimene er krøplinger eller meget syke og av disse blir ca. 150 — altså 1,5 pct. — helbredet. Men bare gjennomsnittlig 10 av disse helbredelser — altså 1/10 pct. av det samlede antall invalider — blir attestert som virkelige helbredelser av det internasjonale lægekollegium på stedet og av den geistlige myndighet derpå erklært å være undere. Disse ti helbredelser er alltid skjedd i såkalte «uhelbredelige» tilfelle. De ytrer sig som foreteelser der går stikk imot det sedvanlige forløp av en lidelse og synes å bryte de naturlige lover.

Siden 1858 da den 14-årige Bernadette Soubirous i grotten ved floden Gaves bredd så den hellige jomfru har 35 millioner mennesker av alle farver, fra alle land og samfundsklasser og av alle trosbekjennelser besøkt Lourdes som ligger henrivende til ved Pyreneenes nordside på begge bredder av Gave de Pau. Byen selv er fattig og vanstelt og full av butikker med erindringer fra stedet — men i og omkring grotten er alt rent og velpleiet.

Hvert år organiseres der fra alle verdensdeler valfarter til Lourdes. Sesongen begynner 15. mars og varer til 15. oktober og alle hotellenes fremmedlister viser da noen aldeles uleselige navn fra selv meget fjerntliggende land. I juni og juli kommer italienerne og spanierne, belgierne og amerikanerne og i høisommeren englanderne, mens alle hoteller og sykehus er overfylt i august, da deltagerne i den store nasjonale franske valfart inntreffer. Så kommer irerne og til sist kineserne, japanerne, malaiene og siamesene, hvis stille skarer ledsgages av omsorgsfulle misjonærer. Alle samlede pilgrimestog reiser til billig pris og de syke i lasarettvogner med frivillige sykepleierske.

Når de kommer til Lourdes venter en ny skare frivillige hjelgere på dem. L'Hospitalite de Notre-Dame de Lourdes med 700 medlemmer og L'Hospitalité de Notre-Dame de Salut med 1000 medlemmer er to store organisasjoner som teller alle samfundsklasser mellom sig. Mennene gjør tjeneste som ambulansebærere og kvinnene som pleiersker, opvaskkoner og kokke. Disse frivillige hjelgere skyldes det at så mange trengende kan opholde sig i Lourdes med ganske små omkostninger.

Allerede kl. 4 om morgen begynner ekstratog å rulle inn på Lourdes stasjon. De friske går straks til sine hoteller og de syke føres til hospitalene. Og kl. 7 begynner så de lidendes karavane sin ferd til grotten. Enhver syk som trenger det får tildelt sig en ambulansebærer med en rullstol eller en båre på hjul. Foran grotten opholder pilgrimene sig nu i timevis, bedende sin rosenkrans og andre bønner inntil badene — piscines — åpnes kl. 10 og de syke får sitt bad. Der er et bad for menn og to for kvinner og hvert bad rummer samtidig 3 personer som avklæs, innhyllas i håndklær og hurtig dukkes under.

Om ettermiddagen avholdes Sakramentsprosesjoner. Alle pilgrimene går — de syke kjøres — fra grotten til den ytre port og tilbake til den store treomkransede plass foran Kirken. Om kvelden drar en ny prosesjon gjennem landskapet, mens hver pilegrim bærer en fakkel og synger den samme sang på hver sitt mål.

Man må erindre at Kirken ikke har inntatt noen offisiell stilling til underne i Lourdes, men bare erkjenner at der skjer undere og anbefaler Lourdes som et særlig bevis på hvad den hellige jomfrus forbønner formår. De kirkelige autoriteter i Lourdes legger særlig vekt på sjelenes helbredelse og opmuntrer alltid pilgrimene til ikke å vente noe fysisk under, men be om den guddommelige nåde. Men allikevel dreier alles tanker i Lourdes sig om selve underne og år etter år kommer pilegrimene igjen for å be om hel-

bredelse uten å bli trette eller forbitrede over at deres bøner ikke blir hørt. 1887 blev Bureau des Constatations Médicales grunnlagt i Lourdes — altså den institusjon som prøver alt det som skjer der. Den består av fhv. militærlege dr. Aug Vallet som stedse har 10—12 frivillige læger ved sin side. Alene forrige år deltok over 1000 medisinere av alle trosbekjennelser og fra alle land i disse undersøkelser. Alle «helbredede» blir undersøkt og røntgenfotografert. Patienten skal fremlegge en rapport fra sin læge om sin sykdomshistorie og denne sammenlignes med patientens tilstand i øyeblikket. Lægebyrået treffer så en av disse fire avgjørelser: 1) patienten er hysterisk og der er altså ikke skjedd noen egentlig helbredelse. 2) Tilfellet er ikke helt helbredet men der er inntruffet en «betraktelig bedring». 3) Tilfellet kunde under visse omstendigheter helbredes og det er inntruffet nu, og endelig 4) Tilfellet var helt uhelbredelig og er nu allikevel helbredet ad overnaturlig vei. I siste kasus må den helbredede etter et års forløp vende tilbake og underkaste sig en ny undersøkelse og er der da ikke inntruffet noe tilbakefall registreres det inn som «under».

Den internasjonal berømte kirurg og biolog dr. Alexis Carrel som har fått Nobelprisen i medisin, har i mange år interessert seg meget for det som foregår i Lourdes. Han har ofte overfor sine medarbeidere erklært at han har sett selv organiske skader bli helbredet med en eneste gang. For 50 år siden var den videnskapelige verden praktisk talt enig i at der ikke fantes undere — men idag må de innrømme at der forekommer ting som man ikke kan forklare hverken hvorfor eller hvorledes de skjer.

Henimot midten av oktober er de siste valfarter dradd bort. Hotellene og butikkene lukker — på Pyreneenes høiholder faller allerede sneen og kun enkelte pilegrimer kneler stadig for grotten, hvori fuglene søker ly. Ti skjønt den vender mot nord er der alltid varmt inne i den.

Kong Albert og Sakramentet.

Det som her skal fortelles foregår i omegnen av Ciney i Belgia. En eldre prest går for å bringe Vandringensbrødet til en syk.

Et godt stykke vei — nesten en mil ligger imellem sognekirken og den lille hytte hvor en gammel kone ligger og kjemper med døden etter at hun hele livet igjennem har måttet stå i kampen for eksistensen. Hun er trett nu — vil gjerne få slippe — men døden krever også sin kamp hvor velkommen hun enn hilser den nu.

Prestens vei går gjennom en stor og stille skog. Og mens han går ber han av hele sitt varme hjerte for den gode sjel som han nu skal bringe styrke og kraft til den siste lange reise — denne tapre mor som er så vel forberedt og som venter ham med slik ydmyk lengsel og takknemlighet.

En stor elegant bil glir ham lydløst forbi, men plutselig stanser den og to herrer stiger ut. Begge kneler de i støvet ved veikanten, bøyer sig dypt og fremsier med høi røst sine bønner, idet den gamle prest nærmer sig dem. I sannhet et uventet syn og han føler sig dypt beveget. Idet han skal til å gå forbi den lille gruppe reiser den høieste av herrene sig og tiltaler ham ærbødig: — Herr pastor — jeg ber Dem inntrengende gjøre oss den store ære at vi kan få lov til å kjøre Dem og det Allerhelligste frem til Deres bestemmelssested. Veien er så steil her. — Presten takker men avslår

tilbuddet, men den fremmede herre trenger inn på ham til presten sier et bestemt nei takk. — Men da må sognepresten tillate at vår bil kjører sakte baktefter Dem til vi kommer til den vei De skal ned ad. På ingen mulig måte vil vi være foran det Allerhelligste.

Presten tenker:

— Der er ikke mer enn noen kilometer til hvor jeg skal gå av og veien her er dårlig. Disse herrer synes å være opriktige kristne — og gamle Martha venter mig med glødende utålmodighet. Han tar imot tilbuddet.

De når frem til korsveien og presten stiger ut. Men innen han skiller fra de to herrer gjør han med Hostien et stort Korstegn over de bøiede hoder. Uten at han selv vet det har han i denne stund velsignet Albert I, konge av Belgia.

Til det Apostoliske Vikariats presteskap og troende hilsen og velsignelse i Herren.

Høitelskede i Herren!

Hvite søndag vil jubileumsåret til minne om menneskeslektens forløsning avsluttes i Jomfru Marias by, Lourdes, med store kirkelige høitideligheter. Fra torsdag ettermiddag 25. april til søndag ettermiddag vil det hellige messeoffer frembæres uavbrutt dag og natt i den grotte hvor den hellige Jomfru har vist sig som den uplettede Undfangne. Den hellige Fader opfordrer de troende verden over til å delta i dette høitidelige triduum enten ved selv å valfarte til Lourdes eller ved flittig i disse dager å bivåne de særlige gudstjenester som overalt skal holdes etter biskopenes bestemmelser, for således å nedbe fra himmelen barmhjertighet, fred og frelse.

For vårt Vikariats vedkommende forordner vi:
1. at det på torsdag, fredag og lørdag, det vil si 25., 26. og 27. april dette år i alle kirker og offentlige kapeller skal holdes høitidelig aftenandakt med sakralental velsignelse; 2. at det på søndag den 28. april skal være felleskommunion for alle menigheter og at det etter høimessen i fellesskap skal bedes bønnen om menneskeslektens innvielse til Jesu hjerte (i bønneboken side 168) og deretter synges høitidelig «Te Deum».

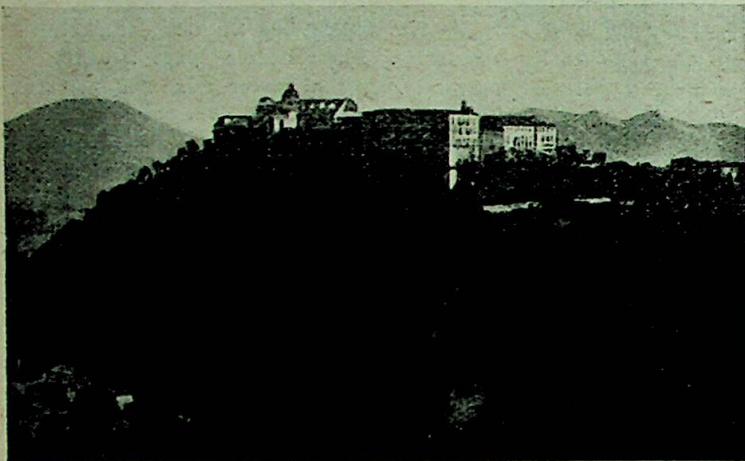
Denne forordning blir å oplese på første påskedag 1935 i alle kirker og offentlige kapeller både i fromessen og i høimessen.

Gitt i Oslo 22 februar 1935.

† Jacob Mangers,
Biskop av Selja

Marta Østensvig:

Et besøk på Monte Casino.

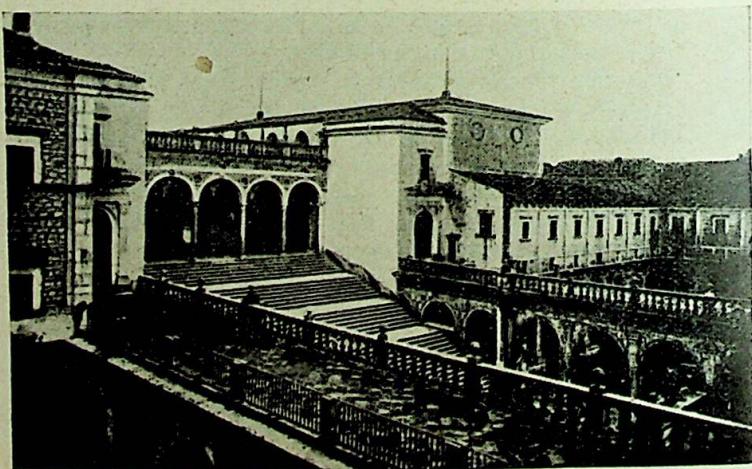

Omtrent midtveis mellom Rom og Neapel, hvor toget bruser frem gjennem et landskap så yppig, rikt og avvekslende at dets make neppe finnes i verden, ligger Monte Casino. Hvad er så Monte Casino? Jo, det er verdens mest berømte kloster, Middelalderens kulturcentrum, Benediktinernes faste borg gjennem 1400 år. Høit og fritt og majestetisk troner klosteret på toppen av fjellet som det har sitt navn etter, beliggende 519 m. over havet med fri utsikt til alle sider over det fruktbareste landskap i Italia, «Campagna Felice», den lykkelige slette. Med berettiget stolthet skuer den mektige bygning ut over sletten ved dens fot, — for når hér utfolles en fruktbarhet og en naturrikdom som er enestående selv i det gudbenådete Italia, så skyldes det i første rekke klostret og dets innvånere; det er munkenes som har skapt «Campagna Felice», det er deres rasjonelle jordbruk og aldri sviktende flid og iherdighet som av denne landsdel har formet Italias have.

Jeg var nettop kommet til Italia, og jeg beruste mig daglig i alt det merkverdige og skjønne som dette heilige land har å by på, men da toget stanset ved den lille byen Casino, og jeg så klostrets grå stenmasse heve sig beskyttende i bakgrunnen, og tegne sin mektige silhuette mot den høie blå himmel, da gjorde dette syn et så mektig inntrykk på mig at jeg ennå ikke hadde oplevd makin. Jeg måtte tenke på «staden på bjerget», som Bibelen taler om. Mens toget ilet videre, hang jeg ut av vinduet så lenge jeg kunde se et glimt av dets tårn og spir, og først da alt var forsvunnet, trakk jeg med et sukk hodet inn og tenkte med vemoed at det var vel første og siste gang jeg så Monte Casino.

Men en lykkelig tilfeldighet, et av de treff som det heldigvis er så mange av i livet, bragte mig sammen med en elskverdig italiener, il principe di P., som var en venn og forhenværende studiekamerat av Monte Casino-klostrets prior, en tidligere baron W. Il principe ivret for at jeg dog måtte avlegge et besøk der for å ta det herlige sted nærmere i øyesyn; han skrev

til prioren, og fikk det elskverdigste og mest imøtekommende svar: «La Signora norvegese var overmåte velkommen.» Og så steg jeg da en dag av toget i byen Casino, full av forventning, men også av engstelig spenning; Casino er ingen imponerende by hvad størrelse angår; men et par biler og en to, tre drosjer var det dog på stasjonen. På ekte syd-italiensk vis styrtet alle chaufførene og kuskene løs på mig for å kapre mig. Skulde jeg ta bil eller drosje? Bilen vilde bringe meg dit på et kvarter, med hest og vogn tok det ca. 1 time. Men jeg syntes det var mere i stilens å komme kjørende enn å komme bilende, og bestemte meg for en drosje. Jeg gledet mig også til å nyde riktig til gagns det prektige panorama som den spiralformig opstigende vei opruller for ens blikk, og som man i bil kun får et altfor hurtig glimt av. Men kjøreturen blev ikke det jeg hadde gledet mig til. Opstigningen er ikke bratt, men dog langstrakt og uavbrutt, og det varte ikke lenge før hesten begynte å bli trett. Det var nu også et ulykkelig gammelt kræ, det opdaget jeg fort ved nærmere bekjentskap, og den burde lengst hatt en barmhjertig kule. Men skyssgutten kjente ikke barmhjertighet: han slo og pisket på det arme dyr, så jeg kunde ikke holde ut å se på det. — Nei, sa jeg, det der må De holde op med! — Med hvad? — Med å mishandle hesten vel, De ser jo at stakkaren er helt utslit! Han så på mig med et uforstående blikk, lo overbærende, snudde sig igjen mot hesten og begynte igjen å «opmuntre» den. — Nei, stopp, jeg vil ikke dette, nu går jeg av, jeg vil heller gå op, takk for skyssen, her er betalingen! Drikkepenger får De ikke! — Å, Signora, det kan ikke være Deres mening, nu får jeg aldri skyss for klosteret mene, og min padrone vil jage mig, å, å, å! Så stod vi der alle tre, gutten gråt, hesten svettet, nu opdaget jeg at den bare hadde sko på tre ben, så den haltet verre enn verst, og hoven var medtatt og fliset. Min lykkelige stem-

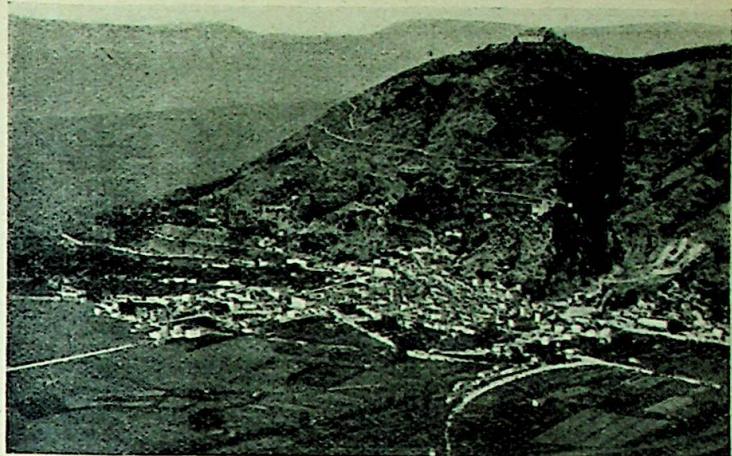

ning var borte, allikevel hadde jeg vontd av gutten også, han var visst en bra og uskyldig fyr; denne mangelen på forståelse like overfor dyrene og deres lidelser er jo dessverre ikke noen usedvanlig foreteelse hos Sydens ellers så elskverdige barn. Jeg bestemte mig for et kompromiss. — Vel, så kjør op da, men vi får gå med begge. Så har Deres padrone ikke noe å si. Han snufset, tørket sig i ansiktet, og vi fortsatte. For et optog: Den haltende, utgamle hest, som nu gikk i sikk-sakk som den vilde med min lilletoalettkoffert stående på vognsetet, kusken og jeg på veikanten. Men, «wonder of wonders!» Vi blev riktig gode venner på veien, han fikk både drikkepenger og løfte om å få hente meg igjen, dog på den betingelse at hesten skulde være skodd i det minste, når han kom igjen. — Et løfte som han også holdt.

Så stod jeg da ved porten til dette ærverdige kloster, så uendelig høit hevet over verdens strid og larm, både i egentlig og figurlig betydning. Ikke så at munkene der ikke følger med tiden. Der er både telefon og radio og postforbindelse flere ganger om dagen. Men alt er så naturlig og harmonisk passet inn i den gamle ramme etter utviklingens voksende krav at det virker som om det alltid hadde vært der. — Klosteret ble grunnlagt av den hellige Benedikt av Nurcia i året 529, men av den lille beskjedne bygning som han lot oppføre, er ikke meget igjen. Klosteret er gjentagne ganger blitt påbygget og utvidet, så det nu er et kompleks av imponerende dimensjoner.

Jeg leverte mitt kort til lægbroderen i porten, som straks hentet gjestepateren, «il Padro Forestiero», Don M. Denne var malteser, og behersket så å si et utall av sprog. Han førte meg ned til et lite hus like utenfor klostermuren, hvor jeg skulde bo. Kvinner bor nemlig ikke i selve klosteret, selv om de spiser der. To fortynnende elskverdige kvinner, mor og datter, tar sig av de kvinnelige gjester her i «Santa Agata», som huset heter. Alt var så nett og rent og hvitt, og de to kvinner så hjelpsomme og vennlige og så nysgjerrige etter dette fjerne, fremmede land som Don M. fortalte dem at jeg kom fra, landet som lå langt bortenfor ethvert geografisk begrep.

Da jeg hadde ordnet mig litt etter reisen og marsjen,

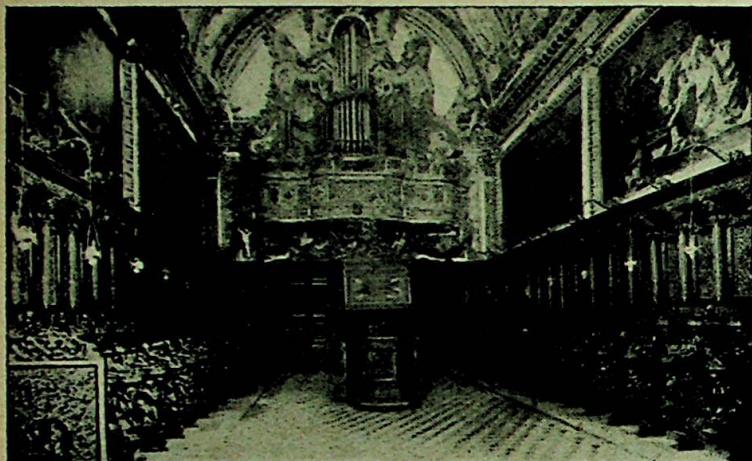

kom gjestepateren igjen og førte meg op i klosteret. Vi gikk gjennem 3 gårdsrum, etasjeformede, det ene over det andre. I det nederste er et praktverk av en klosterbrønn, og omkring den spaserer noen sorte ravner. Ravnene er en tradisjon fra klosterets stifter. De symboliserer Guds forsyn og hjelp; ti det var dem Gud betjente sig av for å bringe føde til profeten Elias i ørkenen, da han var døden nær av sult. Over det øverste gårdsrum går et herlig galleri, «La Loggia del Paradiso». «Paradisverandaen», med en uforlignelig utsikt over omegnen. I en liten sal fikk jeg te og kaker, og så kom prioren inn. Det er umulig å beskrive den utsøkte fornemhet i hans velkomsthilsen, det uttrykk av hjertensgodhet som lå over hans fine gamle ansikt. Jeg overbragte ham min hilsen fra hans napolitanske venn og takket for at jeg hadde fått komme. — Ja, prøv nu å få litt utbytte av Deres ophold her, sa han. Alt står til Deres disposisjon! Bare bese Dem! Vi har meget her som er verd å se, skolen, seminaret, arkivet, biblioteket, for ikke å tale om vår deilige kirke. En lægbroder vil alltid være til Deres tjeneste med forklaring og orientering.

Min første gang var til kirken. Det var nettopp aftenandakt. Patrene knelte i koret, under hvelvingene gjenlød de skjonne, sonore stemmer. Hvilke skikkelses, hvilken holdning, hvilket åndens adelskap! De virket alle på mig som fyrster, men fyrster hvis rike ikke er av denne verden. Slik kan man altså preges av «all edel åndens idrett».

Foruten de noen og tredve Patre var der også en del lægbrødre som tar sig av den praktiske side av denne kjempehusholdning. Munkene driver nemlig et meget utstrakt gårdsbruk, om enn klosterets eiendommer nu er betydelig mindre enn de engang var. Der er også et presteseminar med ca. 50 elever og en internatskole med 120 gutter. Klasseværelsene og deres utstyr er fra alle tidsalder. Noen er så rare og gammeldags at det er nesten umulig å forstå hvordan man har kunnet arbeide ved så smale og ubekvemme bord og pulter, ennu mere uforståelig er det hvorfor lærere og elever skulde sitte så høit op i luften. Men det er også andre klasseværelser, utstyrt med all moderne komfort, en

veldig spisesal for guttene, en mindre for prestelever, gymnastikksal, musikksal etc., etc. Og alle elever, store og små, har lange, svarte prestekjoler. Morsomt var det å se de små guttene springe om og sparke fotball i sine lange ubekvemme skjørter. Men det så ikke ut til at humøret var mindre for det. Gjester er det stadig på Monte Casino. Man betaler ingen pensjonspris, og det er ikke et menneske som nevner penger. Men når man reiser, kan man legge en konvolutt med den sum man ønsker i en luke i porten. Det er ingen som helst kontroll.

Mitt besøk falt i den stille tid, i februar. Foruten mig var der kun en tysk professor med en sot ung frue. Mens professoren hadde sitt værelse i selve klostret, bodde fruen nede på Santa Agata sammen med mig. En morgen da vi etter frokost oppe i klosteret skulde gå oss en tur i de skjønne omgivelser, var der stor ståhei. En lægbroder skulde gjøre rent grisehuset, og så var grisene kommet ut gjennem døren og var i ferd med å forsvinne i alle retninger. Lægbroderen sprang rundt med en liten kjeppe og forsøkte å få dem inn, men de myldret ut igjen, over hundre var det av dem, og svarte var de alle. Resolutt grep den tyske dame og jeg hver vår lille stokk, og nu blev det en lystig stund. Slik skrik og slikt leven! Det var svarte griser

hvor vi så, vi løp og vi sprang, men først da et par lægbrødre kom til, fikk vi samlet dem sammen igjen. Men etterpå, hvor vi lo! Ja, ikke tror jeg det var skrevet i stjernene her oppe i Norge at jeg noen gang skulle springe rundt på Monte Casino og jage svarte griser sammen med to lægbrødre.

En dag kom en dame til middag sammen med oss. Hun var fra Sardinia, en kvinne av folket, og hun hadde en nevø på klostergymnaset, som hun skulde besøke. Da fikk jeg etter et bevis på at Norge ligger uendelig meget lenger borte fra Italia enn Italia fra Norge. Den opvårtende lægbroder presenterte, og tilføjet, da han kom til mig at jeg var fra «Norvegia». — Norvegia, hvor er det? Er det ikke i Syd-Amerika? — Ikke akkurat, nei, det er det landet hvor midnattssolen er. — Midnattssolen? sa damen vantrø. — Ja, jeg har hørt om den. Men det vil da ikke i bokstavelig forstand si at solen skinner om natten? — Jo, nettop. — Har De selv sett den? — Nei, det har jeg ikke, dessverre. Jeg har aldri vært så langt nord. — Jeg kunde tenke det, ja! — Hun trodde jeg løi, det var tydelig, — jeg måtte finne en utvei til å rehabiliteres. — Forresten er jeg fra det samme landet som Roald Amundsen. Det hjalp. Roald Amundsen var umåtelig populær i Italia akkurat da, det var nettop som han skulde ut på sin flyveferd sammen med Nobile. — Nei, virkelig? Jo, Roald Amundsen hadde hun god greie på, hun husket bare ikke riktig hvorfra i «Germania» (Tyskland) han var!

Ja, det var deilige dager! Vi svelget i skjønnhet og kunst, i minner om alle de store ånder som her har funnet et harmonisk miljø å arbeide i. Her har de lærde, fromme og flittige Benediktinermunker dyrket kunst og videnskap selv i de mest barbariske århunder, her har de bevart for efterslekten uvurderlige skatter av gammel kultur. Men klosterets gjestfrie tak har også huset andre åndens kjemper, hvis innsats i kulturens historie har satt utslettelige merker etter sig. Her kunde f. eks. Dante en stund hvile ut og la sin rike ånd få ny næring. Og mange, mange andre har her funnet ro og lykke etter oprevne tider. Både biblioteket og arkivet hører til de betydeligste i verden. Mens krig og ulykker la landene øde, og de åndelige verdier blev tråkket ned av plumpe føtter, lyste Monte Casino som et kulturens og sivilisasjonens fyrtårn midt i barbariets mørke. Ennu lever man der etter den fromme Benedikts bud: «Bed og arbeid!» Og den som engang har vært så lykkelig å sette sin fot på Monte Casino, den vet at disse ord ikke er noen dårlig levetregel. Både bønnen og arbeidet har her båret rike frukter.

St. Olavs redaksjon ønsker alle som leser dette

En god påske!

Gullkorn —

Gullkorn —!

Gullkorn —!

Vet du hvad gullkorn er?

Har du noengang funnet dem på din vei? Se etter, godt etter, og du vil finne dem overalt i verden. De ligger og lyser på mørke steder — de ligger spredt på gaten og tråkkes under travle føtter — de ligger i de rikes palass men også i små elendige hytter. Alle steder ligger de og stråler, så du føler varme og glede i ditt hjerte — ti glansen av disse gylne korn er ikke kald. Den er varm og den brenner, den gløder —

Men ikke alle ser disse gullkorn — de fleste kan gå på en vei nesten dekket av dem og allikevel ser de dem ikke. Kanskje er du en av disse — men om du bare vil lukke øinene helt op så vil du få se hvor mange der er — ja, så mange at de tilsist blir som det skjønneste fjell som reiser sig over alle andre fjell og stråler ut over hele jorden.

Jeg har selv ikke alltid kunnert se dem men nu skinner de mig i øinene alle steder. Og jeg skal gjerne fortelle om den dag da jeg så dem første gang.

*

Det var en dag hvor jeg var bedrøvet og tung til sinns. Jeg satt og sturte i min stue og fant ut at der ikke var noe som var helt vakkert og godt i verden. Men plutselig syntes jeg at en stemme sa til mig at jeg skulle gå ut — bort fra den tunge luft i stuen og ut i solskinnet og blåsten — og da vilde jeg få noe vakkert å se. Stemmen talte så inntrykkende at jeg måtte adlyde.

En gutt ramlet ned ad trappen — mange trin ad gangen med ubeskrevlig bråk — han plystret like så muntert som falskt og jeg begynte å ergre mig over ham. Ja, jeg satte meg fore å skulle fortelle ham når jeg selv kom ned hvor han plaget sine medmennesker med sitt ubendige leven — og i det samme kom piken fra 5te etasje inn i porten med en full kurv og begynte å gå tungt op trappen, for hun selv var så liten og kurven var så stor. Så hører jeg en guttestemme: «Nei da, la mig ta den!» — og imot mig kommer gutten fra før slepende på pikens kurv mens hun glad og takknemlig følger etter. Jeg føler mig ikke så lite beskjemmet fordi jeg i tankene nettop har vært sint på den lille ridderlige mann —

Et øieblikk etter er jeg ute på gaten. Så ekkelt her er idag med alle de mange dumme mennesker og all deres optatthet og travlhet! En vakker elegant dame går fort forbi mig — ja, naturligvis har hun travlt og selvfolgelig har hun beundret sig så lenge foran speilet at hun kommer altfor sent der hun skal. «Pyntedukke!» snerrer min gretne tanke. Så ser jeg en gammel kone snuble foran henne og tape alle sine mange stygge pakker. Øieblikkelig stanser «pyntedukken» — hun böier sig og samler alle pakkene op, børster dem av og gir dem pent heftet sammen til den gamle kone. Så går hun fort videre — men jeg rødmer over det jeg tenkte før.

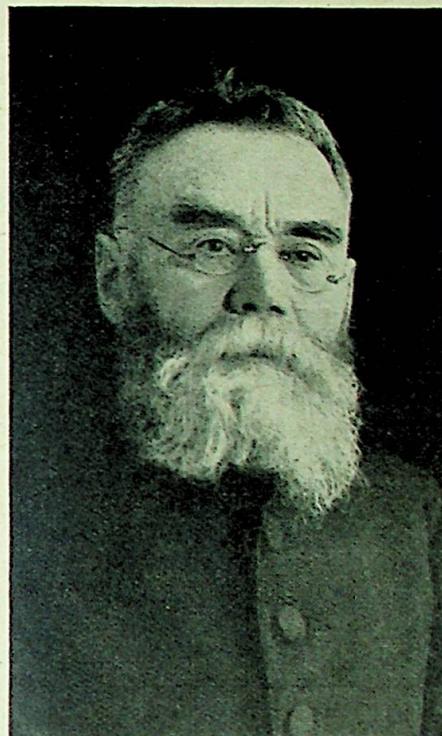
En offiser i full uniform går forbi. Han ser så fornem og viktig ut — tenker bare på å vise sig og rope et «avveien!» Ja — mon? To små barn går hen til ham og jeg hører dem si: «Vær så snild å hjelpe oss over gaten — her er så mange biler!» Offiseren smiler, tar de små i hånden og leier dem over til det annet fortau — og jeg får angerfulle tårer i øinene! Men nu er jeg begynt å se — og jeg føler

mig friskere og gladere. Jeg finner nu små gode trekk av menneskelig hjelphjelphets overalt —

og da jeg kommer hjem ser min stue plutselig vennlig og koselig ut.

Det var den første dag jeg fant gullkorn på min vei — og siden har verden aldri vært kjedelig og tom — ti alle steder er disse korn å finne og jeg kan finne dem!

Pastor Weirig, 70 år.

Når pastor Johan Weirig 23. april fyller 70 år, kan han se tilbake på en lang og omfattende arbeidsdag i Kirkens tjeneste i vårt land.

Pastor Weirig, som er født i Holzem i Luxemburg kom allerede noen måneder etter sin prestevielse (1892) med sin biskops samtykke til Norge for å ofre sig for sjelesorgen her under sin landsmann, biskop Fallizes ledelse. Han begynte sitt prestevirke som kapellan ved St. Paulskirken i Bergen og var noen tid sogneprest i Fredrikstad. Men den betydeligste del av hans virksomhet har han utfoldet som rektor for ordenssøstre: fra 1900—07 på Vår Frue Villa, fra 1907—27 på St. Elisabeths Hospital i Trondheim hvortil dog også var knyttet sjelesorgen i Jesu Hjerte menighet og fra 1927—33 som rektor på St. Elisabeths Hospital i Tromsø. Efterat Nord-Norge blev utskilt fra det apostoliske Vikariat blev pastor Weirig entlediget fra sitt embede i Tromsø og kom ifjor til Oslo, hvor han blev utnevnt til det Apostoliske Vikariats bibliotekar.

Fra kolleger og ordenssøstre vil han sikkert på sin 70 års dag få mange beviser på den høiaktelse hvormed han omfattes av alle som han i disse år er kommet i berøring med.

BOKANMELDELSE.

Marjorie Harrison: Fromhet på avveie.
— En kritikk av Oxfordgruppebevegelsen.
Oversatt av Solveig Tunold. (Aschehoug & Co.)

Marjorie Harrison har i denne bok rettet en overmåte skarp kritikk mot Oxfordgruppebevegelsen. Det er tydelig at forfatterinnen kjenner bevegelsen meget noe, og det er ingen tvil om at hun er en meget skarp iakttager. Når kritikken allikevel for en del skyter over målet, skyldes det at den alt for ensidig hefter sig ved bevegelsens utvekster og misbruk. Selv om man må gi henne medhold i meget, kan man ikke la være å tenke at hennes kritikk tross alt er urettferdig og dertil personlig farvet. Man får uvilkårlig det innrykk at kritikken er så skarp, fordi forfatterinnen vil gjøre det klart hvorfor hun personlig ikke har sluttet seg til bevegelsen. Boken har fått et preg av selv forsvar, av iver etter å rettferdiggjøre sig selv, som svekker dens objektive verdi.

Men på mange punkter har miss Harrison sikkert rett. Frank Buchmanns forkynnelse og bevegelse er beheftet med mange svakheter som må virke skadelig på bevegelsens tilhengere. Bl. a. vil det i det lange løp vise sig uholdbart ikke å ha klare dogmatiske standpunkter. Dette henger sammen med bevegelsens tendens til å undervurdere det intellektuelle livs krav og vanskeligheter. Bevegelsens praksis med «guidance» eller veiledning, oppfattet som den Helligånds direkte budskap til hver enkelt kristen, vil ofte innebære illusjoner og avstedkomme urimelige, for ikke å si skjebnesvangre konsekvenser. Det kan ennvidere neppe være tvil om at bevegelsen fremstiller det kristne liv vel lyseblått. Kampen mot synd og svakhet, den daglige, vedvarende kamp er en stor prøvelse for de fleste mennesker. Livsforvandlingen vil sjeldent være gjennemført med et slag. Det vil ofte komme tilbakeslag og nye vanskeligheter, som det er best å være forberedt på. Slik som «Oxfordgruppebevegelsen» fremtrer vil den nok ha lett for å vinne tilhengere som er skuffet over materialismens fallitt. Bevegelsens raske vekst i Norge synes forresten også å bero på den omstendighet at den lutherske statskirke som de fleste offisielt tilhører, har betydd så uhyre lite for dem. Men vi har ennu tilgode å se cm denne nye bevegelse vil bli istand til å yde varig hjelp for menneskenes sjelenød.

Bokens kritikk av bevegelsens tendens til overdreven reklame er kanskje det mest treffende. Det er navnlig ganske oplagt at annexjonen av «Oxford»-navnet som i virkeligheten savner ethvert grunnlag, har betydd overordentlig meget for bevegelsens utbredelse. Oxford-navnet har vist sig å være et skilt eller merke, som tiltaler og trekker mange av overklassen, som nødig vilde gå under et banner med et mer tydelig kristent preg. Boken er forsynt med et forord av biskopen av Durham, hvori han bestemt tar avstand fra bevegelsen, som han betegner som uholdbar i sine karakteristiske trekk og usund i sine varige virkninger.

Selv om Marjorie Harrisons bok neppe er noen helt rettferdig bedømmelse av Oxfordgruppebevegelsen, kan den anbefales til alle som ønsker å gjøre sig op en personlig mening om bevegelsen. Gjennem presse og radio har vi jo i rikelig mon fått høre om bevegelsens angivelige fortrin og resultater.

H. J. I.

Hjertelig takk

for all den vennlighet som ble vist mig på min 80 års dag.

Carl Hagbart Hansen.

Herhjemme: —

Opmerksomheten henledes på den underholdningsaften som den energiske komite for N. K. K. F.s utdannelsesfond avholder i festsalen, Akersvn. 5 SØNDAG 28. APRIL KL. 7.30 og TIRSDAG 30. APRIL KL. 8. Begge aftener blir der fiolinsspill av hr. Jules Vitesnik, akk. av hr. Wolfgang Olafsen samt annen musikalisk underholdning, bl. a. et lite damekor om tirsdagen. Endelig opføres, likeledes begge aftener, det yndige sangspill «Emilie's hjertebanken» og den morsomme vaudeville «En lille datter». Entreen er kr. 1.00 for voksne og 50 øre for barn — og det gode formål skulde jo sikre fullt hus.

OSLO. — På Mariakongregasjonens møte 7. april diskuterte man det aktuelle spørsmål om «gifte kvinners rett til lønnet arbeide», etterat dette var blitt belyst ved tre innledere. Fru Hadland hevdet at selv om hjemmet som regel måtte bli hele virkefellet for en hustru og mor, kunde det dog inntre forhold som gjorde det ønskelig eller nødvendig for hjemmets skyld at hun for å rette på økonomien sökte lønnet arbeide utenfor hjemmet. Fru Bonnevie tok likeledes bestemt avstand fra en eventuell lov som skulle ta sikte på å forby gifte kvinners adgang til lønnet arbeide. Hun påviste ved illustrerende eksempler de urimelige og uehildige konsekvenser en slik lov ville få. Frk. M. Müller redegjorde for det kristne grunnsyn angående kvinnens særlige oppgaver i det menneskelige samfund. Med støtte i Pave Pius XI's rundskrivelse i «Quadragesimo anno» tok hun til orde for en sosialreform av samfunden. Hun fremholdt at kvinnene måtte gi det store eksempel på offerånd og samfundsånd. Under den påfølgende diskusjon fremkom det flere interessante bemerkninger, bl. a. fra lektor frk. Tiberg, som påpekta en del tilfeller hvor utvilsomt mindre kvalifiserte menn var blitt foretrukket fremfor mer kvalifiserte kvinner. Hun belyste envidere spørsmålet om arbeide som et livskall for hvilket kvinner helt kunde ofre sig. Frk. Øde fremhevet spørsmålets sosiale side i våre dages store arbeidsledighetskrise. Preses, mgr. Irgens, takket for de mange verdifulle innlegg og fremholdt det kristne offisersinn som et uundværlig element i bestrebelsene på å skape en bedre sosial orden.

STABEKK. — St. Olavs forbunds lokalledd, Stabekk, hadde til foredrag av pastor Maesch den 4. ds. samlet godt hus, tilross for det ugunstige vær. Formannen, herr malermester Frithjof Wasler, ønsket velkommen og benyttet samtidig anledningen til å uttrykke menighetens glede over å ha sin kjære sogneprest, herr pater Bzdyll, tilbake etter måneders fravær i utlandet. Under varm tilslutning fra samtlige fikk så herr pater Bzdyll et «Hjertelig velkommen hjem!» Derefter fikk pastor Maesch ordet til sitt foredrag om «En pilegrimsferd til Rom i 1925». Med stor interesse påhørtes den livfulle beretning om Romaferden, fra avgangen her nord inn til ankomsten til det sollyse Italia, og reisens mål: den evige stad. Et eller annet litet intermezzo underveis, små strabadsere etc. ble skildret med lunt humør og fin iakttagelsesevne. Vi var helt revet med av pastorens begeistrede skildring av alt. — Efter foredraget selskapelig samvær.

Grunnet plassmangel må dessverre en del «Herhjemme»-stoff fra Hamar uteslå til neste nummer.

Redaktør: Mgr. Irgens

Jac. Olsens Boktrykkeri, Telefon 12699 Storgaten 28. Oslo.